

V Bruseli 8. 6. 2018
SWD(2018) 322 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU

Sprievodný dokument

Návrh

NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa stanovuje program spolupráce v colnej oblasti „Colníctvo“

{COM(2018) 442 final} - {SEC(2018) 295 final} - {SWD(2018) 321 final}

Súhrnný prehľad
Posúdenie vplyvu k návrhu nariadenia, ktorým sa stanovuje program „Colníctvo“ pre spoluprácu v colnej oblasti
A. Potreba konať
Prečo? Aký problém sa rieši?
V priebehu posledných rokov ovplyvnili výkonnosť v oblasti colníctva trendy, ako je <u>globalizácia</u> vyvolávajúca exponenciálne rastúce objemy tovaru – a zodpovedajúcich údajov – a čoraz väčšie <u>bezpečnostné hrozby a nadnárodná trestná činnosť</u>. V reakcii na to sa začala modernizácia colnej únie prostredníctvom Colného kódexu Únie (CKÚ)¹, ktorá si vyžaduje niekoľko nových európskych elektronických systémov. Rýchlo sa meniace <u>technológie</u> (digitalizácia, prepojenie, internet vecí, blockchain), nové <u>obchodné modely</u> (elektronický obchod, optimalizácia dodávateľského reťazca) a <u>obmedzené verejné finančné prostriedky</u> vytvárajú pre colnú správu dodatočné nové výzvy. V tomto kontexte fungovanie colnej únie trpí problémom nedostatočnej jednotnosti a nedostatočnou účinnosťou colných správ. Podstatou tohto problému sú tri faktory: nerovnaká kapacita colných správ; nerovnomerný výklad a vykonávanie právnych predpisov (CKÚ a iných); prekážky spolupráce medzi colnými správami a ostatnými zainteresovanými stranami. Dôsledkom tejto nedostatočnej výkonnosti je, že <u>colná únia nedosiahla svoj plný potenciál</u>, a to zase ohrozuje fungovanie vnútorného trhu, narušuje sociálnu spravodlivosť a podkopáva konkurencieschopnosť EÚ.
Čo sa od tejto iniciatívy očakáva?
1. <u>Všeobecným cieľom</u> programu je podporiť colnú úniu a colné orgány, aby chránili finančné a hospodárske záujmy Únie a jej členských štátov, zaistili bezpečnosť a ochranu v rámci Únie a chránili Úniu pred nekalým a nezákonným obchodom a zároveň uľahčovali zákonnú obchodnú činnosť. 2. <u>Špecifickým cieľom</u> programu je podporiť prípravu a jednotné vykonávanie colných právnych predpisov a politiky, ako aj colnej spolupráce a budovania administratívnych kapacít vrátane odbornej spôsobilosti a vývoja a prevádzky európskych elektronických systémov.
Aká je pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ?
Hoci colníctvo je oblasť patriaca do výlučnej právomoci s vysokým stupňom harmonizovaných právnych predpisov EÚ, ich vykonávanie zostáva výhradne na jednotlivých členských štátoch, a teda <u>colná únia môže byť len taká silná ako jej najslabší článok</u>. Riešenie globálnych a transeurópskych výziev efektívnym a súdržným spôsobom v celej Európe nemôžu EÚ ani členské štáty dosiahnuť, ak budú konať jednotlivo. Je potrebná spolupráca a prevádzková integrácia medzi vnútroštátnymi colnými správami. Pridaná hodnota sa v <u>najväčšej miere dosahuje v oblasti IT</u>, kde program umožňuje vývoj a prevádzku súboru spoločne vymedzených európskych elektronických systémov pri nižších nákladoch, než keby sa vyvíjali a prevádzkovali na vnútroštátnej úrovni.
B. Riešenia
Aké legislatívne a nelegislatívne možnosti politiky sa zvažovali? Je niektorá z možností uprednostňovaná? Prečo?
Zvažovali sa rôzne politické možnosti, ktoré závisia najmä od úrovne politickej ambície programu. Kľúčovými možnosťami sú „možnosť 2 – Kritické množstvo“ a „možnosť 3 – Kontinuita plus“ (uprednostňovaná možnosť): - <u>Možnosť 2 – Kritické množstvo</u>: táto možnosť sa zameriava na financovanie všetkých elektronických systémov v rámci CKÚ a niektorých nových elektronických systémov mimo CKÚ, ktorým sa zabezpečí kontinuita colných operácií EÚ a dodržiavanie nových záväzkov vyplývajúcich z colných predpisov EÚ. Keďže tento scenár okrem dosiahnutia vykonávania Colného kódexu Únie a už navrhovaných právnych predpisov neobsahuje ďalšie ambície, vyžadoval by si dôkladné prehodnotenie ambícií EÚ v oblasti colníctva. - <u>Možnosť 3 – Kontinuita „plus“</u>: pri tejto možnosti sa navrhuje účinne riešiť súčasné a budúce výzvy colnej únie. Jej cieľom je umožniť opatrenia potrebné na posilnenie výkonnosti colných správ EÚ. Budovaním kapacít IT by sa konkrétne zabezpečilo, že sa budú môcť zavádzať nové projekty IT v oblasti colníctva (mimo CKÚ) a umožnia sa inovácie. Zvýšila a zlepšila by sa spolupráca s cieľom posilniť kapacity colných správ, aby spolupracovali s ostatnými orgánmi, zabezpečovali dodržiavanie predpisov, bojovali proti podvodom a zvyšovali bezpečnosť, pracovali viac v klastroch na tematickom alebo geografickom základe a sprevádzali hlbšiu integráciu, ktorú prináša nové prostredie IT. S obmedzenými dodatočnými

¹ Colný kódex Únie (CKÚ) je súčasťou modernizácie colníctva a slúži ako nové rámcové nariadenie o pravidlách a postupoch v oblasti colníctva v celej EÚ. Jeho hmotnoprávne ustanovenia nadobudli platnosť 1. mája 2016.

prostriedkami by sa touto možnosťou výrazne zvýšila celková pridaná hodnota EÚ tohto programu.
Kto podporuje ktorú možnosť?
Všetky zainteresované strany uprednostňujú možnosť 3. Európsky parlament, Rada a Dvor audítorov vyjadrili svoju podporu ambicióznemu programu EÚ pre colníctvo, ktorý prispieva k lepšiemu a jednotnejšiemu vykonávaniu colnej únie. Konzultácie so zainteresovanými stranami sa zamerali predovšetkým na colné správy ako na priamych prijímateľov programu. Takisto dôrazne podporili pokračovanie tohto dobre fungujúceho programu a navrhli získať exponenciálne výhody tým, že okrajovo posilnia svoje akcie podľa možnosti 3.
C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti
Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti (prípadne hlavných možností, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?
Colné správy sú priamymi prijímateľmi programu. V rámci možnosti 3 im program poskytne potrebný (operačný, organizačný, metodický a rozpočtový) rámec spolupráce. Budovanie administratívnych kapacít, a to aj v oblasti IT a ľudských zdrojov, im pomôže rozvíjať sa smerom k moderným správam, ktoré sú schopné zvládnuť zvýšený počet základných úloh, ktoré im prináležia. Uprednostňovanou možnosťou by sa zlepšilo fungovanie colnej únie a colných orgánov, a to výrazným posilnením spolupráce medzi členskými štátmi a tretími krajinami, ako aj posilnením výkonnosti colných správ v celej EÚ. Rovnako by táto možnosť postupne umožnila vývoj kapacít IT v súlade s colnou politikou EÚ. Zlepšenie colnej výkonnosti prostredníctvom spoločných riešení v oblasti IT a spolupráce priamo ovplyvňuje plynulosť legitímneho obchodu s tovarom vstupujúcim na územie Únie a opúšťajúcim toto územie, keďže colné orgány budú lepšie a rýchlejšie odhaľovať a zastavovať nebezpečný a nelegálny tovar na hraniciach. Občania a podniky majú prospech prevažne nepriamo z akcií vykonávaných v rámci programu, a to vďaka komunikačným sieťam a európskym elektronickým systémom umožňujúcim výmenu informácií a spoluprácu medzi colnými správami. V dôsledku nedostatku komplexných kvantitatívnych údajov sa prínosy posudzovali najmä na základe zhromaždených kvalitatívnych informácií.
Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť (prípadne na hlavné možnosti, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?
Neočakáva sa žiadny osobitný hospodársky, sociálny a environmentálny negatívny vplyv.
Aký bude vplyv na podniky, MSP a mikropodniky?
Program nezahŕňa žiadne opatrenia zamerané priamo na podniky, MSP a mikropodniky. Niektoré nepriame prínosy pre podniky vyplnú zo spoločných portálov, dostupných nástrojov odbornej prípravy a pokroku dosiahnutého smerom k jednotnému kontaktnému miestu.
Očakáva sa významný vplyv na štátne rozpočty a verejnú správu?
Cieľom programu je financovanie akcií v prospech colných správ. Hlavné výdavky sa uskutočnia prostredníctvom verejného obstarávania na vývoj a prevádzku európskych elektronických systémov. Keďže tieto systémy nie sú úplne centralizované, na ich zavedenie sú potrebné investície aj na vnútroštátnej úrovni.
Očakávajú sa iné významné vplyvy?
Nezistili sa žiadne iné významné vplyvy.
D. Nadväzné opatrenia
Kedy sa táto politika preskúma?
Zavedie sa rámec monitorovania výsledkov dosiahnutých programom s cieľom uľahčiť hodnotenie programu. Zabezpečí sa úplná transparentnosť pravidelného predkladania správ o monitorovaní a hodnotení Európskemu parlamentu a Rade. Vykoná sa hodnotenie v polovici trvania zamerané na plnenie cieľov programu, jeho efektívnosť a pridanú hodnotu na európskej úrovni. Záverečné hodnotenie sa okrem toho bude zaoberať dlhodobým vplyvom a udržateľnými účinkami programu.